

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunta University of Applied Sciences

HENRY MIKKONEN

Tietoisuuden synty

Minä taide ja maailma

KUVATAITEEN TUTKINTO-OHJELMA
2025

TIIVISTELMÄ

Mikkonen, Henry: Tietoisuuden synty. Minä, taide ja maailma
Opinnäytetyö, AMK
Kuvataiteilija
Toukokuu 2025
Sivumäärä: 27

Tämä Opinnäytetyön kirjallinen osa pyrkii avaamaan Opinnäytetyön taiteellisen osan teoksiin liittyviä filosofisia ja maailmankatsomuksellisia konsepteja siten että lukija voisi saada kokonaisvaltaisen kuvan teosten taustalla olevista ideoista. Teksti käy läpi taiteilijan ajatuksia taiteesta ja sen luonteesta avaten myös taiteilijan taiteellista prosessia paneutuen lopulta teosten taustalla oleviin filosofisiin konsepteihin ja niiden symbolismiin.

Avainsanat: Kuvataide, maalaustaide, surrealismi, filosofia, symbolismi,

ABSTRACT

Mikkonen, Henry: The Birth of Consciousness. Me, Art and the World
Bachelor's thesis
Bachelor of Culture and Arts
May 2025
Number of pages: 27

This written part of the Thesis aims to open up the philosophical and worldview concepts related to the works in the artistic part of the Thesis so that the reader could get a comprehensive picture of the ideas behind the works. The text goes through the artist's thoughts on art and its nature, also opening up the artist's artistic process, and finally delving into the philosophical concepts behind the works and their symbolism.

Keywords: Visual arts, painting, surrealism, philosophy, symbolism

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
2	MINÄ JA TAIDE	5
2.1	Kauneus	8
2.2	Taide ja yhteiskunta	9
3	MINÄ TAITEILIJANA	11
3.1	Taiteelliset lähtökohtani	12
3.2	Risuja	13
4	TEOSTEN TEORIA OSUUS	14
4.1	Fyysisyys	15
4.2	Tahto	16
4.3	Ideaali	19
5	TEOKSET	21
5.1	Ensimmäinen teos	22
5.2	Toinen teos	23
5.3	Kolmas teos	25
	LÄHTEET	27

1 JOHDANTO

Taide elää ja kukoistaa tekijänsä visiosta, maailmankatsomuksesta ja persoonasta. Se muuttuu ja kehittyy ajansaatossa ottaen yhä monimutkaisempia muotoja henkilön taiteellisen näkemyksen kehittyessä yhä syvällisemmäksi. Tämän tekstin päämääränä onkin avata hieman minun henkilökohtaista taidekäsitystäni, taideprosessiani ja lopulta paneutua syvemmin muutaman teokseeni käyden läpi niiden taustalla olevat ideat sekä symbolismin niin, että niiden sisään rakennettu merkitys tulisi lukijalle selkeäksi ja ymmärrettäväksi. Haluankin tämän tekstin kautta nimenomaan ilmaista juuri tuota omaa taiteellista visiotani ja näkemyksiäni taiteeseen.

Mitä tähän varsinaiseen tekstiin mentäessä olisi hyvä ymmärtää on se, miten minä lähestyn tällaisia hieman syvällisempiä pohdintoja. Suuren osan ajastani käytän jonkin asian pohtimiseen, tällaisia asioita, joihin tullaan tuhmaamaan aikaani on moraalit, taidekäsitys ja muut vastaavat jorinat. Koenkin tällaisen hitaan pohdiskelevan lähestymistavan itselleni mielekkäämmäksi kuin perinteisen akateemisen prosessin, jossa hakisin suoraan vastauksia erilaisista tietolähteistä. Siinä on mielestäni jotain hienoa, kun saa kiinni jostain ideasta kuukausien tai jopa vuosien pohtimisen jälkeen. En pidäkään itseäni mitenkään akateemisena ihmisenä vaan enemmänkin jonkinlaisena huru-ukkona.

2 MINÄ JA TAIDE

Selittääkseni taiteellisia lähtökohtiani koen parhaaksi lähteä liikkeelle perimmäisistä kysymyksistä. Tässä tapauksessa kysymyksestä, mitä on taide ja miten se määritellään. Kiasma määrittelee nykytaiteen omassa sanastossaan mielestäni osuvasti ja nostaisin esiin varsinkin seuraavan kohdan.

"Nykytaidetta on usein vaikea arvioida samoilla kriteereillä kuin vanhempaa taidetta, esimerkiksi kauneuden tai taidokkuuden perusteella. Teoksen juju saattaa piillä aivan muualla kuin teoksen ulkonäössä. Se voi olla oivallus, tapahtuma tai tunne, jonka teos saa aikaan." (Kiasma, n.d.)

Omissa pohdinnoissani olen suurelta osin samaa mieltä. Pohtiessani nykytaiteen luonnetta olen tullut siihen tulokseen, että nykytaidetta kuvaa parhaiten sen kyky rikkoa rajoja. Tuo rajoja rikkova luonne pitää sen suurelta osin myös itsessään erilaisten määritelmien ulottumattomissa. Sillä minkä tahansa määritelmän sille antaakin pyrkii se aina rikkomaan sille annetut rajat jossain vaiheessa. Tämä onkin antanut nykytaiteelle mielestäni yhden sen parhaista piirteistä, sille ominaisen vapauden luoda taidetta ilman taiteen määritelmän asettamia rajoja. Tämän vapauden kautta taiteilija on vapaa kehittämään taidettaan omannäköisekseen siten luoden uniikin taidekäsitteen, joka ilmenee taiteilijan töissä.

Nykytaide onkin hyvin taiteilija lähtöistä ja riippuen taiteilijasta myös henkilökohtaista. Joillekin taide on tapa käsitellä tunteita tai ilmentää muuten sisäistä maailmaa toisille taide on taas tapa ilmaista ajatuksia sekä ideoita. Tällaiset erilaiset lähestymistavat taiteeseen määrittelevät taiteilijan itsensä merkityksen taiteen ymmärtämiseksi. Taideteokset, jotka viittaavat esimerkiksi yksittäisen taiteilijan tunteisiin ja elämään, usein tarvitsevat tulkintaa varten jonkin tasoisen ymmärryksen niiden lähtökohdista ja tilanteista, joissa ne ovat syntyneet, mikäli halutaan ymmärtää taidetta syvemmällä tasolla. Toisessa ääripäässä, jossa taiteen aiheella ja merkityksellä ei varsinaisesti ole mitään suoraa suhdetta taiteilijaan itseensä, ei taiteilijan sielunmaisema ymmärtäminen ole yhtä välttämätöntä taiteen ymmärtämiseksi. Riippumatta siitä, mihin kohtaan tätä spektriä taiteilija sijoittuu, on taiteessa aina vähintäänkin pieni osa taiteilijasta itsestään, vaikka taiteilija itse ei pyrkisi sitä itse ulos tuomaankaan. Esimerkiksi aihevalinnat, tekniikka ja sommittelu tuovat aina esiin jotain taiteilijasta itsestään.

Taiteen monet ilmenemismuodot niin ammattitaiteesta aina harrastelija-taiteeseen ja kaikkeen siltä väliltä ovat pohjimmiltaan syntyneet ihmisten halusta ilmaista tai luoda jotain, minkä he kokevat ilmaisemisen arvoiseksi. Erinäköiset

kategorisoinnit siitä, mikä taide kuuluu mihinkin taiteen ammattimaisuuden kategoriaan, kertovat lähinnä siitä, mitä roolia mikäkin kategoria ajaa. Ammatillinen taide pyrkii vaikuttamaan eritavoin kulttuurikentällä; luomaan ja edistämään sitä näkemystä sekä ideoita, joita taiteilija on pyrkinyt tuomaan ilmi taiteessaan. Ammatillisen taiteen ero muihin taiteen ilmenemisen muotoihin on sen ammatillinen ote kulttuuriin tekemiseen. Tämä ammatillisuus näkyy ymmärryksenä taidehistoriaan, taidefilosofiaan ja aktiivisuutena kulttuurikentän tapahtumiin. Siinä, missä tällaista osaamista ei harrastelijataiteilijalta yleisesti odoteta. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että harrastelijataiteilijan teokset olisivat vähemmässä arvossa ammatilliseen taiteeseen nähden. Ne tekevät ja täyttävät pohjimmiltaan saman ihmiselle ominaisen halun luoda sekä ilmaista jotain heille tärkeää.

Mikä sitten tekee nykytaiteesta hyvää ja miten sitä tulisi arvioida, jos sitä lähestyy siitä näkökulmasta, ettei sillä varsinaisesti ole selkeää yksiselitteistä tarkoitusta, ulkonäöllisiä tai tavoitteellisia kriteerejä. Mielestäni taiteen vapaasta luonteesta johtuen ainoa pätevä auktoriteetti taiteen arvioinnille sen onnistuneisuudesta loppujen lopuksi on taiteilija itse, sillä hän on ainut, jolla on riittävä ymmärrys teoksen lähtökohdista, estetiikasta ja tarkoituksesta. Kaikki ulkopuolinen kritiikki muodostuu pohjimmiltaan vajavaisesta ymmärryksestä taideteosta kohtaan. Taidetta toki voidaan arvioida vertaamalla sitä jonkinlaisiin laajempiin taiteellisiin standardeihin ja aikaisempiin saman tyylisiin teoksiin sekä tekijöihin. Mutta pohjimmiltaan törmätään samaan ongelmaan, jossa yritämme arvioida teosta vajavaisesta ymmärryksestä siitä, mitä se yrittää saavuttaa tai miltä sen pitäisi näyttää. Toki muuttamalla taidekäsitystä saadaan erilaisia näkökulmia taidekritiikkiin. Mutta itse lähdän siitä näkökulmasta, että taide on itsessään arvokasta sellaisenaan ja että se on pohjimmiltaan vilaus taiteilijan sielunelämää. Ja, vaikka teoksella ei olisi mitään laajempaa tunnus-tusta tai yleisöä, jos taiteilija pitää teosta onnistuneena ja se täyttää hänen taiteelliset tavoitteensa, teos on silloin onnistunut ja siten hyvä. Kritiikki on kuitenkin pätevä apuväline taiteilijan taiteellisessa kehityksessä, kun taiteilija ottaa sen vastaan mahdollisena kehityssuuntana omalle taiteelleen. Taiteilijan on siis hyvä ottaa kritiikki vastaan enemmänkin ehdotuksena tuleviin teoksiin kuin minään konkreettisenä faktana teoksen onnistuneisuudesta.

Tästä taiteen melkoisen vapaasta määritelmästä huolimatta olen pyrkinyt antamaan itselleni hieman selkeämmät työkalut taiteellisen tuotannon arvioinnille. Päädyin luomaan itselleni taiteen kolmen t:n konseptin. Nämä kolme t:tä ovat tieto, taito ja tarkoitus. Tieto käsittelee asioita kuten väriteoriaa, sommitelua, symboliikkaa ja muuta vastaavaa teoreettista taiteen kentän osaamista. Taito on taas puolestaan puhdasta raakaa kykyä tuottaa halutunlaista kuvaa halutulla tekniikalla. Tarkoitus taas puolestaan käsittelee teoksen sisään rakennettua merkitystä tai ideaa. Näitä arvioinnin peruspalikoita sovelletaan aina teoskohtaisesti, siten miten kyseinen teos sattuu painottumaan. Jotkin teokset voivat olla esimerkiksi painottuneita pelkästään taitoon ja tietoon, kun taas toiset teokset voivat painottaa tarkoitusta. Esimerkkinä teoksesta, joka painottaa taitoa, voi olla vaikkapa jokin tekemäni maisemamaalaus, jolla ei ole mitään syvempää sanottavaa saatikka tarvetta sisältää sellaista. Näiden periaatteiden pohjalta voin arvioida omaa työskentelyäni ja havainnoida niitä kohtia, joissa teokseni onnistuvat ja missä on parannettavaa.

Taiteeni kehittäminen ja kehitysprosessin ymmärtäminen ovatkin olleet tärkeä osa taiteellista työskentelyäni lähestulkoon koko taiteellisen opiskeluni ajan. Pidän erittäin tärkeänä kykyä kehittää taidetta alati eteenpäin kaikissa yllä mainituissa kolmessa kategoriassa. Uskonkin, että taiteellinen ilmaisu hyötyy jatkuvasta muutoksesta, jossa uudet ideat, teoriat ja tekniikat ajavat taidetta eteenpäin. Tällainen jatkuva evoluutio mahdollistaa uusien hyvien taiteellisten ominaisuuksien integraation taiteeseen ja poistaa siitä sitä haittaavia tai vanhentuneita osia, jotka eivät enää tue taiteellista visiota sen nykyisessä muodossa. Taide onkin mielestäni parhaimmillaan, kun se kehittyy ja muuttaa muotoaan ajan mittaan harkitun ja luovan prosessin lopputuloksena.

2.1 Kauneus

Taide on auttamattomasti yhteydessä muodossa tai toisessa kauneuden käsitteeseen. Kauneuteen liittyvät kysymykset ovatkin oman taiteeni sekä maailmankatsomukseni kannalta relevantteja ja uskonkin, että kauneuden käsitteellä on laaja merkitys niin taiteelle kuin myös laajemmin ihmisenä olemisen

kannalta. Liisa Väisänen käsittelee kirjassaan *Kuvan tuhat sanaa* (2017, s. 112) kauneuden ja rumuuden konsepteja ja osuu mielestäni mielenkiintoisella tavalla oikeaan sanomalla "Kauneus ei olekaan ulkoinen asia vaan sielumme tila." Tämä pieni lause sai minut pohtimaan syvemmin kauneuden luonnetta yhteydessä aikaisempiin pohdintoihini juuri tästä näkökulmasta.

Omissa aikaisemmissa pohdinnoissani olen lähestynyt kauneuden käsitettä laajamittaisena asiana, joka voi sisältää esimerkiksi ajatuksia, liikkeitä, tilanteita, ääniä ja lukuisia muita asioita. Lähestulkoon kaiken on mahdollista olla jossain yhteydessä kaunista jonkun näkökulmasta. Kauneus onkin hyvin yksilölähtöinen kokemus ja vanha sananlasku "kauneus on katsojan silmässä" ilmaisee kauneuden perusolemuksen varsin hyvin. Sillä ei ole mitään varsinaista yleispätevää standardia, joka sille voitaisiin universaalisti asettaa.

Jotkin asiat ovat kuitenkin yleisemmin hyväksytyjä kauniiksi kuin toiset. Esimerkiksi auringonlaskut ja jylhät maisemat puhuttelevat ihmisiä kulttuurirajojen yli ajasta ja paikasta riippumatta. Ihmisillä onkin joitain tämänkaltaisia mieltymyksiä siinä, mitä he pitävät kauniina ja mitä taas eivät. Yksilön näkökulmasta taas puolestaan kauneuden kokemukseen vaikuttaa suuri joukko erilaisia asioita. Esimerkkinä tästä ihminen usein pitää kauniina niitä asioita, joista löytää heijastuspintaa itseensä joko tietoisesti tai tiedostamatta. Tällaisia asioita ovat esimerkiksi uskomukset, asenteet ja kaikki se muu, mikä tekee hänestä hänet. Voimme myös tarkoituksella etsiä elämäämme kauneutta. Sillä jos tunnemme itsemme ja tiedämme, mikä tekee meistä juuri meidät, voimme tietoisesti etsiä ympäristöstämme näitä heijastuspintoja sekä siten nähdä aikaisemmin hyvinkin jokapäiväiset asiat kauniina ja uudessa valossa.

2.2 Taide ja yhteiskunta

Uutta luovien kulttuurillisten toimijoiden yksi yhteiskunnallisesti tärkeimpiä toimintoja on luoda uusia kulttuurillisia innovaatioita laajemmalle kulttuurille. Sekä päivittää vanhentuneita tai vanhentumassa olevia kulttuurin osia niin, että ne pitävät kulttuurin elinvoimaisena ja siten estävät sen jähmettymisen paikoilleen. Mustekalan pamfletti *Alaston totuus taiteesta* käsittelee luvussaan

Taiteen rooli yhteiskunnassa (Holmberg & Kokkonen, 2014, s. 12-15) mielestäni olennaisia seikkoja, joista Nostaisin esiin varsinkin seuraavan lauseen "Kulttuurille on jätettävä itsemääräämisvapaus, joka on riippumaton esimerkiksi luonnontieteen todellisuuskäsityksestä." Tämä on tärkeää omasta näkökulmastani estääksemme kulttuurillisen kehityksen pysähtymisen tai hidastumisen. Uutta luovien ja kokeellisten kulttuurin osien kuten kuvataiteen, musiikin, arkkitehtuurin, kulinarististen taiteiden ja kaikkien muidenkin kulttuurin osien tulee olla vapaita kokeilemaan uutta ja uudistaa ilman sensuuria tai suuria rajoitteita. Taiteilijan on saatava keskittyä taiteensa luomiseen ilman että hän joutuu työskennellessään varomaan ympäröivän yhteiskunnan hänelle asettamia rajoja. Tällaiset rajat estävät taiteilijaa edistämästä omaa taidettaan ja siten häiritsevät laajemman kulttuurin uudistamis prosessia.

Pääasiallisesti tämä uudistamis prosessi tapahtuu joko päivittämällä jo olemassa olevia kulttuurin osia tai lainaamalla ja integroimalla muualta tulevia kulttuurillisia vaikutteita. Varsinkin kulttuurien välinen ideoiden vaihto on hyväksi kulttuurin elinvoimalle. Mutta on tärkeää, että kulttuuri integroi muualta tulevat kulttuurilliset vaikutteet omaan kulttuuriinsa ja ympäristöönsä sopivaksi, jotta niistä tulisi helpommin hyväksytty osa laajempaa kulttuuria eikä muusta kulttuurista irrallinen osa. Jos kulttuuri ei käy kulttuurillista vaihtokauppaa muiden kulttuurien kanssa, alkaa se lopulta pyörittämään omia vanhoja ideoitaan uudestaan ja uudestaan, kunnes se lopulta alkaa jähmettyämään uusien kulttuurillisten vaikutteiden puutteen vuoksi ja menettää elinvoimaisuutensa.

Kulttuurin tulee myös pyrkiä päivittämään kulttuurissa jo olevia osia ja rikkomaan sen standardeja sekä odotuksia. Tämä tapahtuu pääasiallisesti joko muokkaamalla vanhoja ideoita niin, että ne löytävät paikkansa alati muuttuvassa maailmassa tai yhdistämällä niitä kulttuurin ulkopuolelta tulevien vaikutteiden kanssa. Kuitenkin kulttuurille tärkeimpiä ovat ne henkilöt ja kulttuurilliset liikkeet, jotka onnistuvat luomaan jotain aivan uutta. Tällaiset innovaatiot ovat kulttuurissa juuri niitä, joilla on sen kehityksen kannalta suurin vaikutus. Vaikka nämä kulttuurilliset innovaatiot ovat harvassa, on niillä usein suuri vaikutus kulttuuriin ja laajempaan yhteiskuntaan.

Mikäli kulttuuri pääsee pysähtymään paikoilleen eikä kehity tai muutu riittävässä vauhdilla on mahdollista, että osa siitä alkaa jähmettyä paikoilleen ja muodostamaan tabuja ympärilleen. Tabut estävät edelleen kulttuurin uudistamista jähmettämällä kulttuuria pidemmälle. Kun tällaisia tabuuntuneita kulttuurin osia pääsee syntymään liiaksi, alkaa se hylkimään muutosta alati aktiivisemmin. Kun kulttuuri jähmettyy tälle asteelle, on esimerkiksi sen asenteiden ja arvojen muuttaminen vaikeaa, vaikka sille olisikin tarvetta. Sillä alati muuttuvassa maailmassa kulttuurin on muututtava tai se ei pysty sopeutumaan uusiin haasteisiin samalla tehokkuudella kuin kulttuuri, joka on joustavampi ja kykenevä muuttumaan.

Yksi ominaisuuksista kulttuurin elinvoiman ylläpitämiseksi on sen avoimuus kritiikkiin sitä kohtaan. Kun kulttuuri on avoin kritiikille, on se myös avoin muutokselle ja kun kulttuuri on avoin muutokselle voivat laajemmat yhteiskunnalliset asenteet helpommin muuttua ja sopeutua.

3 MINÄ TAITEILIJANA

Taiteessani oma persoonani ei juurikaan suuremmin näy mutta kuten aikaisemmin jo mainitsin vuotaa taiteeseen aina jotain taiteilijasta itsestään, vaikka sitä ei olisi sinne tarkoituksella sijoitettukaan. Itse olen juuri tässä asemassa; en ole yrittänyt saada itsestäni mitään teoksiini. Mutta silti olen huomannut, että teoksissani on selkeästi piirteitä, jotka omaksun selkeästi omiksi piirteikseni. Ne ovat pohjimmiltaan tyylillisiä valintoja, jotka ovat alitajuisesti soluttuneet taiteeni sekaan vuosien mittaan.

Ehkä suurin piirre taiteessani, joka ilmentää tällaisia persoonallisia ominaisuuksia, on teosten hiljaisuus sekä ihmisten puuttuminen. Teokset ovat hyvin pysähtyneitä ja hiljaisia sekä ihmisen läsnäoloon viitataan vain symbolisesti. Kehittelen kyllä tietoisesti teoksiini juuri tällaisia hiljaisia pysähtyneitä tiloja, mutta olen vasta hiljattain huomannut niissä selkeää heijastusta itsestäni. Tällaiset hiljaiset ja tyhjät tilat ovat henkilökohtaisesti itselleni varsin mielekkäitä

ja aika ajoin hakeudunkin tietoisesti sellaisten paikkojen äärelle syvälle metsiin tai öisille kaduille, kun kaupunki on jo hiljentynyt nukkumaan. Itselleni juuri nämä ovat tärkeitä sekä kauniita paikkoja, joissa niin sanotusti sielu lepää ja ajatus kulkee helposti ajatuksesta toiseen.

Olenkin jossain määrin erakko luonteeltani sekä melko rauhallinen ja hillitty. Nämä ovatkin juuri ne piirteet, jotka tuntuvat tulevan alati esiin taiteessani kuitenkin yllä mainitusta pystyy varmasti päättämään. Taidetta tehdessäni usein pyrin vetäytymään täysin omaan rauhaan, mikäli se sattuu suinkin olemaan mahdollista. En kuitenkaan vetäytyvästä luonteestani huolimatta ole mitenkään epäsosiaalinen. Tulen juttuun suurin piirtein kaikkien kanssa eikä sosiaaliin tilanteisiin osallistuminen ole minulle mitenkään vaikeaa. Päinvastoin nautin kovastikin hyvistä keskusteluista muiden kanssa varsinkin silloin, kun keskustelut ovat syvällisiä ja sisältävät ihmisten todellisia ajatuksia sekä tunteita.

3.1 Taiteelliset lähtökohtani

Omat taiteelliset lähtökohtani perustuvat luontaiseen taipumukseeni kehitellä itselleni mielenkiintoisia filosofisia teorioita ja ajatuksia. Aloitinkin aikoinaan taiteen opiskelun ilmaistakseni näitä erilaisia ideoita taiteeni kautta. Nämä ajatukset ovat suurelta osin keskittyneet käsittelemään maailmankaikkeuden luonnetta ja moraalifilosofisia ideoita. Olenkin jossain määrin aina pohtinut ja luonut tällaisia teorioita muodossa tai toisessa. Tällainen pitkäväteinen pohdiskelu ja ideoiden rakentelu onkin itselleni luonteellista ja lähestulkoon pakonomaista.

Suurin osa taiteellisesta prosessistani kuluukin ajallisesti ajatteluprosessin äärellä, tämä saattaakin kestää useita kuukausia ja muuttua useita kertoja matkan varrella. Vasta, kun olen päässyt mielestäni johonkin itselleni selkeään pisteeseen ajatteluprosessissa, jossa ajatus on tarpeeksi selkeä ja kypsä, voin aloittaa varsinaisen taiteellisen työskentelyn. Itse teoksen tekeminen on huomattavasti nopeampi prosessi.

Varsinaisessa taiteellisessa prosessissa pyrin antamaan pohjalla olevalle idealle visuaalisen representaation erilaisten symbolien avulla. Niiden tulee olla ymmärrettävissä ja muodostaa visuaalisesti ideaa edustava kokonaisuus. Yritän myös teoksissani saada napattua idean tunteellista latausta ja saada katsojan näkemään maailman niin kuin minä sen olen nähnyt kyseisen idean kautta. Viimeisenä osana annan teoksilleni sen ideaan liittyvän nimen, jonka on tarkoitus auttaa katsojaa löytämään idea kuvan sisällä.

Vaikka teokseni ovat ideoiden visuaalisia esityksiä, en kuitenkaan halua luoda liian selkeää viestiä teoksiini. Pyrin teoksissani antamaan katsojalle mahdollisuuden pohtia itsenäisesti ideaa teoksen takana ilman liiallista ohjausta tai auttamista. Teostani päämäärä ei ole saada katsojaa ymmärtämään vaan pohtimaan teoksen kokonaisuutta ja tarkoitusta. Teokseni ovatkin mielestäni jossain palapelin ja arvoituksen välissä.

Tyyliuunnaltaan teokset ovat ottaneet inspiraatiota surrealisteilta. Etenkin Salvador Dalin teos *The Persistence of Memory* (Dali, 1931) on jättänyt taiteeseeni selkeän jäljen ja inspiroinut minua lapsesta asti, vaikka olen viimevuosina alkanut pyrkiä tietoisesti pois noista vaikutteista. Toinen taiteeseeni voimakkaasti vaikuttanut teos on Escherin *Relativity* (Escher, 1953) siinä missä Dali on vaikuttanut taiteeseeni lapsuudessa Escher on vaikuttanut siihen aikuisiällä.

3.2 Risuja

Olen kuitenkin vasta hiljattain huomannut taiteellisessa prosessissani huomattavia varjopuolia, joilla on suurehkoja negatiivisia vaikutuksia kykyyni tuottaa taidetta. Nämä varjopuolet syntyvät taiteeni luonteesta ja ovat päässeet syntymään, koska en ole riittävän kriittisesti havainnoinut omaa taiteellista prosessiani.

Näistä negatiivisista efekteistä suurin on taiteeni hidas luonne, jonka mainitsin jo aikaisemmin. Tämän hitauden takia riittävän suurien teoskokonaisuuksien luominen järkevähkössä ajassa näyttelyitä varten on haasteellista. Jos yritän

nopeuttaa prosessia, rupean joko toistamaan samaa teemaa eri muodoissa tai ideat ovat keskeneräisiä ja heikolla pohjalla. Kummassakin tapauksessa teosten laatu kärsisi. Toinen ongelma on taas taiteeni riippuvuus ideoista ja niiden jatkuvasta virrasta. Suurin osa ideoista, joita minulla päähäni tulee, ei koskaan edes pääse paperille asti tekstiksi tai saa suurempaa aikaa idean kehittämiseksi saatikka sitten, että ne pääsisivät teoksiksi asti. Kolmas ongelma syntyy teoksen tekovaiheessa. Vaikka käytännön tasolla voin tehdä millaisen teoksen haluan, määrää teosten takana oleva idea suurelta osalta, mitkä symbolit tulee olla teoksessa mukana ja miten ne tulee sijoittaa suhteessa toisiinsa.

Näiden ongelmien lisäksi lukiessani Liisa Väisäsen kirjaa *Mitä symbolit kertovat* (2015) huomasin myös symbolismissani puolia, joista en pitänyt. Kirja käy hyvin läpi, miten symboleja luetaan taiteessa, varsinkin historiallisessa viitekehksessä se käy ne varsin tarkasti läpi. Tästä kuitenkin huomasin, että oma symbolieni käyttö on varsin kömpelöä. Niistä puuttuu tietynlainen varovaisuus ja ne tuntuvat irtonaisilta osilta kuvassa. Tämä siis suhteessa kirjassa läpikäytyihin teoksiin, jotka olivat huomattavasti taidokkaampia ja eri tyyllisuuntaa edustavia. Mutta tästä huolimatta näen tarvetta parantaa omaa työskentelyäni tällä saralla

4 TEOSTEN TEORIA OSUUS

Nyt, kun olen saanut avattua hieman omia taiteellisia näkemyksiäni ja henkilökohtaista taiteellista prosessiani, pääsemme käsittelemään ideoita, joita olen aktiivisesti yrittänyt ilmentää tähän tekstiin kytketyssä teossarjassa. Käsittelem seuraavaksi yksitellen kolme olemassaolon palasta, joilla on suuri asema siinä, millainen maailma sattuu olemaan ja miten se muuttuu. Ne ovat pohjimmiltaan niitä voimia, jotka saavat juuri meidän maailmamme yksilöinä olemaan sellainen kuin se on. Näistä osista muodostuu ihmisen niin objektiivinen ja subjektiivinen todellisuus kuin myös henkisyuden alkulähdekin. Kaikki mikä on osa

päivittäistä elämäämme, yhdistyy lopulta johonkin näistä kolmesta osasta, jotka itsessään ovat yhteydessä toisiinsa.

Varsinaisesti näissä ideoissa ei ole mitään uutta tai esoteerista. Vaan tämä teoriani pyrkii järjestelemään jo varmasti kaikille tuttuja konsepteja ja käsitteitä siten, että ne muodostavat ymmärrettävän kokonaisuuden, josta käsin ymmärtää maailmaamme, itseämme ja muita kanssa eläjiämme.

Tämä teoria kokonaisuus on jotain, mitä olen työstänyt vuosien varrella aina silloin tällöin lisäten ja hioen sen erinäisiä osia. Olen vuosien mittaan lisännyt ja poistanut siitä osia muuttaen sitä ja uudelleen arvioinut sen vaikutusta muihin pohdintoihini varsinkin moraalifilosofian suhteen. Se onkin ollut aina suuressa muutostilassa ja jatkaa sitä edelleen. Tämä muutos ja näkökulman muuttuminen ovatkin hyvin vahvasti läsnä siinä, mitä tämä ajatusten rykelmä pohjimmiltaan on.

4.1 Fyysisyys

Ensimmäinen aspekti tätä teoriaa, jolla on kaikkein fundamentaalisin ja voimakkain ote maailmastamme ja sen luonteesta on fyysinen todellisuus itse sekä sen erinäiset toiminnot ja lait, joita se seuraa. Vaikka itselläni onkin mielestäni jonkin näköinen ymmärrys siitä, miten fyysinen todellisuutemme lakeineen toimii, olen siitä huolimatta varsin tietoinen, että ymmärrykseni sen tarkemmista tieteellisistä sekä matemaattisista yksityiskohdista on huomattavan puutteellinen ja jotkin yksityiskohdat, kuten vaikkapa alkuräjähdyksen syyt ja miten tyhjästä voi tulla jotain, jättävät melkoisen huomattavia aukkoja ymmärrykseeni maailmankaikkeudesta. Mutta niiden vaikutus pohdintojeni kokonaisvaltaiseen toimivuuteen on loppujen lopuksi mielestäni melko pienehkö. Olenkin suosiolla jättänyt vaikeimmat teoreettiset osat fyysikoiden ja tiedealojen setvittäväksi enkä ole niiden kanssa lähtenyt suuremmin taiteilemaan.

Lähden pohdinnoissani liikkeelle sillä oletuksella, että fyysinen maailmamme on todellinen eikä illuusiota tai muulla tavalla kuvitteellinen. Oletan myös maailman olevan lähtökohdiltaan fyysinen paikka, jossa pätevät luonnon

lait, joita se tunnollisesti seuraa. Pohdintojeni kokonaisuuden kannalta tärkein osa tätä fyysistä todellisuutta on aika sekä tila, missä todellisuus voi tapahtua ja muut kokonaisuuden osaset pääsevät syntymään. Fyysinen todellisuus onkin juuri se osa tätä kokonaisuutta, mistä muut osat saavat pohjimmiltaan alkunsa. Vaikka ne eivät itsessään suoraan olekaan fyysisiä ovat ne auttamattomasti yhteydessä siihen sekä riippuvaisia sen olemassaolosta. Ilman sitä muut osat, jotka kuuluvat tähän kokonaisuuteen, eivät voisi olla olemassa.

Fyysinen maailma onkin pohjimmiltaan kaiken alku. Se oli ennen muita eikä se ole riippuvainen muista missään toisin kuin muut osat, jotka ovat järjestäen riippuvaisia toisistaan erilaisin tavoin. Se on kokonaisuus, jonka sisään muut osat syntyvät, mutta fyysisyys ei kuitenkaan ole itsessään kaikki, mitä maailma kokonaisuutena on. Se on pohjimmiltaan alullepaneva voima tai tila, mutta ilman muita osia se ei sisällä mitään tarkoituksellisuutta; se vain olisi aikansa ja hiipuisi hiljalleen lähes olemattomiin.

4.2 Tahto

Nyt olemme päässeet siihen ymmärrykseen, että maailmamme on pohjimmiltaan fyysinen paikka ja niin mekin myös sen mukana olemme fyysisiä olentoja. Mutta siinä, missä planeetat seuraavat ratojaan ja omena putoaa aina kohti maata, me taistelemmekin näitä voimia vastaan. Me voimme liikkua, siirtää, muokata ja tuhota maailmaa suuntiin, joihin se ei koskaan ilman meitä menisi pelkkien luonnon lakien ohjauksessa. Tätä kyseistä ominaisuutta, joka meillä on, voi kutsua monilla nimillä kuten sielu, tahto tai minuus. Rakkaalla lapsella on tunnetusti monta nimeä. Itse käytän siitä sanaa tahto; mielestäni se kuvaa parhaiten sen luonnetta ja toimintoja. Vaikka muutkin nimet ovat melko päteviä, eivät ne onnistu kuvaamaan tahdon perimmäistä ja tärkeintä luonteenpiirrettä riittäväällä tarkkuudella. Ne usein onnistuvat kuitenkin kuvaamaan sen eri ominaisuuksia, joihin tämä perimmäinen piirre nojaa.

Luonteeltaan tahto on juuri se sisäinen voima, joka saa ruumiin liikkeelle ja muuttamaan siten ympäröivää maailmaa tahtonsa mukaiseksi. Siihen ei kuitenkaan tule kytkeä ylimääräisiä osia henkilön persoonasta tai luonteesta. Se

on henkilön syvin minuuden olemus ilman mitään ylimääräisiä persoonallisuuden osia. Henkilön persoona, maailmankatsomus, uskomukset ja minäkuva rakentuvat tahdon päälle. Tahto ei siis itsessään ole henkilön persoona vaan sen perusta. Siinä missä se on persoonan perusta, on se myös perusta henkisyydelle, jonka vuoksi nimi sielu on myös pätevä ilmaus sille. Helpoimmillaan tahdon ymmärtää kokonaisuutena, jos sitä ajattelee voimana, joka erottaa elävän kuolleesta ja antaa ihmisille voiman muuttaa ympäristöään.

Jokaisen ihmisen tahto on myös uniikki juuri tälle henkilölle eikä sitä voi kopioida tai luoda uudelleen, kun se kerran on tuhoutunut kokonaan. Vaikka henkilön muun koko luonteen ja maailmankatsomuksen voisi kopioida täydellisesti toiseen ruumiiseen pysyisivät kopion ja alkuperäisen henkilön tahdot erillisinä toisistaan ja siten henkilön syvin minuus olisi kopion saavuttamattomissa. Mikäli tämä ei pitäisi paikkaansa olisi kopio alkuperäisen tahdon alla ja se määräisi kopion toiminnasta samaan tapaan kuin sinä tai minä määräämme omasta toiminnastamme. Tällaista monen kehon yhden tahdon alla olemista voisi kutsua ehkä ryhmämieleksi. Mutta siitä huolimatta tuo tahto, joka määräisi tuon kollektiivin yli, olisi uniikki oma entiteettinsä omine päämäärineen. Tässäkin mielessä sielu on sen yleisessä tarkoituksessaan ihan pätevä nimi kuvaamaan tätä aspektia meissä. Uniikki tahto, joka voi vapaasti määrätä omasta toiminnastaan ja tavoitteistaan sekä pyrkiä niitä kohti parhaakseen näkemällä tavalla. Kieltämättä tämä kuulostaa hyvinkin kristilliseltä lähtökohdalta ja mielestäni monet uskonnot ovatkin osuneet tässä asiassa melko oikeaan.

Yksi huomattavimmista tahdon ominaisuuksista on sen kytkös tietoisuuteen. Itsessään sana tietoisuus viittaa tiedostamiseen tai jonkin asian läsnäolon huomaamiseen. Pohdinnoissani olenkin tullut siihen tulokseen, että tietoisuus saa alkunsa tahdosta. Kun elävä olento, jolla on tahto, havaitsee omaavansa tämän perimmäisen minuuden osan ja kyvyn määrätä kehonsa toimintaa sekä havaitsee tämän yhteydessä havaitsevansa, silloin tämä henkilö on saavuttanut sen, mitä me yleisesti kutsumme tietoisuudeksi. Tämä avaa henkilölle laajalti lisää mahdollisuuksia kuten mahdollisuuden syvempään henkisyyteen ja kyvyn vaikuttaa laajemmin sekä tietoisemmin ympäröivään maailmaan, itseensä ja muihin kanssaihmiin. Tietoisuus tekee henkilöstä myös moraalisen toimijan, sillä nyt hän on kykenevä valitsemaan omasta tahdostaan hyveiden

ja paheiden välillä sekä ymmärtämään niiden kokonaisvaltaisen vaikutuksen suhteessa häneen itseensä tietoisena toimijana. Sen lisäksi, että hän on nyt kykenevä toimimaan erilaisten moraalisten ideaalien pohjalta tietoisuus antaa hänelle myös kyvyn kehittää omaa moraalista karaktääriään ja siten avaa hänelle tien tehdä parannus oman tietoisensa kautta. Tämä on tietoisuuden kaksiteräinen miekka, olet kykenevä kehittämään itseäsi mutta vastavuoroisesti olet myös vastuussa omista tekemisistäsi. Toisin kuin tietoisuuden omaavat henkilöt eläimiä, jotka toimivat laajalti omien vaistojensa varassa, ei voida pitää moraalisina toimijoina ja siten moraalisten arvioiden tekeminen niiden kohdalla on mahdotonta. Tämä on myös se ero, joka erottaa henkilön eläimestä.

Tahto ei kuitenkaan yksinään saavuta mitään eikä se edes ole olemassa ilman fyysistä todellisuutta; se elää ja syntyy siitä. Vaikka se onkin perimmäinen minuuden muoto sekä kaiken tahdonomaavan elämän alkulähde ei se itsessään pysty vielä tekemään mitään vaan sen tarvitsee muodostaa tarvittavia konsepteja koskien maailmaa ja minuutta, jotta se voisi toimia kunnollisesti. Maailmankaikkeus ilman tahtoa on maailma ilman havainnoitsijaa ja tämä taas veisi kaikkeudelta sen kauneuden. Se olisi vain välähdys olemassaoloa ilman, että mikään tai kukaan sitä havaitsisi saatikka toteaisi mitään sen kauneudesta. Tällainen maailma olisi kylmä ja äärimmäisen turha. Se ei ikinä saavuttaisi mitään tai tarkoittaisi mitään kenellekään. Mielestäni maailmankaikkeuden valo ja kauneus on juuri siinä, että joku on täällä todistamassa hetkeä ikuisuuden keskellä, tämä on mielestäni minuuden tarkoitus maailmankaikkeudessa.

Tahto on näistä kolmesta konseptista uusin ja siten kehityksessä muita osia jäljessä. Lisäsin sen osaksi tätä systeemiä vasta noin puolisen vuotta sitten. Mutta sen vaikutukset tämän rakenteen kokonaistulkintaan ovat olleet suuret. Missä aikaisemmin se ei ottanut huomioon yhtä tarkasti elämän vaikutusta kokonaisuuden toimintaa, jättäen suuria kysymyksiä liittyen elämän luonteesta ja tarkoituksesta lähestulkoon vastaamatta. Nyt se onnistuu paremmin kuvaamaan elämän sekä maailmankaikkeuden välistä suhdetta. Se on myös onnistunut yhdistämään laajemman maailmankaikkeutta käsittelevän pohdintani suoraan moraalisiin pohdintoihini luoden yhtenäisemmän maailmankuvan.

4.3 Ideaali

Nyt kun olemme käyneet läpi kaksi ensimmäistä osiota, pääsemme lopultakin kiinni kolmanteen ja viimeiseen osioon tätä kokonaisuutta. Kyseisellä osalla on monta erilaista muotoa, jota yksittäinen sana ei välttämättä onnistu kuvaamaan samaan tapaan kuin tahtoa ei kokonaisuutena pysty kuvaamaan vain yhdellä sanalla täydellisesti. Mutta ehkä paras sana kuvaamaan tätä kolmatta osiota on idea tai konsepti. Se käsittää sisäänsä kaiken, mikä on ihmisen tai miksipä ei myös eläintenkin itse luomia mielikuvia maailmasta ja jopa sen ulkopuolelta jossain määrin.

Fyysinen maailmankaikkeus ei itsesään luo ideaaleja vaan kuten tahtokin niin myös tämäkin saa alkunsa elävien entiteettien kautta. Ideat ovat juuri sitä, miltä ne kuulostavat; eri ideoita ja näkökulmia ympäröivään maailmaan. Kun me katsomme vaikkapa maisemataulua, näemme siinä juuri sen, mutta kylmän fyysisenä objektina ilman ideaa se on vain kangas, jossa on levitetty maalia tiettyyn asetelmaan. Fyysinen maailma ei näe niitä nimiä tai konsepteja, jotka sanelemme tietyille esineille tai ideoille. Mutta meidän elävien maailmassa ideaalit ovat kaikkialla. Antamalla nimen tai tarkoituksen asioille luomme niistä idean, joka on sittemmin kytköksissä vaikkapa tiettyyn esineeseen ja, jos kohtaamme samanlaisen esineen vastaisuudessa, yhdistämme sen suoraan jo aikaisemmin luotuun ideaan kyseisestä esineestä. Ideat yltyvät kuitenkin koskemaan muitakin asioita kuin vain fyysisiä esineitä. Siihen kuuluvat myös abstraktit konseptit kuten ideat erinäisistä tunteista tai tuntemuksista kuten vaikka ilo tai nälkä. Mutta myös erilaiset maailmankatsomukselliset ideat kuuluvat tämän kategorian alle. On myös tärkeä ymmärtää, etteivät ideaalit ole täydellisiä kuvatessaan objektiivisia osia fyysistä maailmankaikkeutta. Pääsääntöisesti ne ovat virheellisiä ja vääristyneitä näkökulmia, jotka sisältävät joko liikaa tai liian vähän tai kohdistavat liiallista huomiota yhteen osaan milloin mitäkin tulkintaa. Tietenkin kun on puhe kokemuksista ovat ideaalit niistä myös subjektiivisia, eivätkä sinänsä sen oikeammassa kuin väärässäkään.

Ideaalit ovat näkökulmia maailmaamme ja ne ovat aina yksilökohtaisia. Vaikka ideoiden kohde olisikin usealla henkilöllä sama, on ideoissa aina pieniä eroavaisuuksia siinä, mitä henkilö painottaa. Esimerkiksi, kun ihmiset katsovat samaa taulua, toiselle mieleen jää vahvemmin sen värit, kun toinen voi taas

puolestaan keskittyä sen sommitelmaan ja rytmiin luoden kaksi toisistaan poikkeavaa ideaa samasta esineestä. Myös laajat konseptit, kuten vaikka taulu käsitteellisenä objektina, eroavat ideatasolla henkilöstä toiselle. Yhdestä yksinkertaisesta ideasta voi olla siis olemassa lähes loputtomasti erilaisia näkökulmia.

Ideat myös sisältävät asioita, joita ei ensisilmäyksellä otaksuisi kuuluvan niiden piiriin. Yksi tärkeimmistä tällaisista ideoista tämän koko kokonaisuuden kannalta, varsinkin suhteessa tahtoon, on minuuden idea. Tarkemmin se osa, joka rakennetaan pohjimmaisena minuuden eli tahdon päälle. Tämä minuuden idea vastaa kysymyksiin kuten kuka tai millainen minä olen. Siihen kuuluu myös vahvasti ideat henkilön maailmankatsomuksesta ja uskomuksista. Yhdessä nämä muodostavat kokonaiskuvan henkilöstä eli tämän minäkuvan, jonka varaan henkilön toiminta rakentuu. Mutta koska kyseessä on subjektiivinen ideaali, on se myös usein vääristynyt ja virheellinen. Minäkuvan tapauksessa voimme virheellisesti painottaa joitain ominaisuuksiamme liiaksi niin positiivisessa kuin myös negatiivisessakin mielessä. Voimme olla yliankaria itseämme kohtaan näkemällä persoonamme epäkohdat suurempina kuin ne oikeasti ovatkaan. Vastavuoroisesti voimme kuvitella hyvien puoliemme ja kykyjemme olevan suurempia kuin ne oikeasti ovatkaan. Näistä syistä minäkuvamme on aina virheellinen jossakin määrässä. Sen lisäksi, että me luomme itsellemme ideaalin itsestämme myös muut muodostavat meistä oman käsityksensä, joka sekin on suurelta osin virheellinen.

Ideoilla on myös erilaiset muodot, joita ne voivat ottaa. Ensimmäinen näistä muodoista on puhdas ideaali, sille ominaista on fyysisen olomuodon täydellinen puuttuminen. Tällaisia ideoita voivat olla esimerkiksi erilaiset konseptit ja suunnitelmat. Toinen muoto, jonka ideaali voi ottaa, on konkreettinen ideaali, jolla on fyysinen objekti, johon ideaali sitoutuu. Tällaisia ovat esineet ja ihmiset sekä muut vastaavat objektit. Konkreettisille ideaaleille on myös ominaista tarve sille, että idean fyysisestä objektista on tehty havainto, jonka yhteydessä idea objektista syntyy ja saa muotonsa.

Ideaaleilla on myös oma elämänkaarensa, jota ne seuraavat. Ne voivat syntyä, muuttua ja kuolla. Esimerkkinä tästä voi käyttää vaikka maalaus prosessia,

joka alkaa puhtaan ideaalin luomisesta eli teoksen suunnitelmasta. Teko vaiheessa teos saa ensimmäisen konkreettisen ideaalinsa, joka poikkeaa puhtaasta ideaalista vielä siinä määrin liikaa, ettei puhdas ideaali ole vielä kytköksissä fyysiseen teokseen sen keskeneräisyyden vuoksi. Jos teos epäonnistuu, voivat teos ja suunnitelman ideaali jäädä erillisiksi ideoiksi, koska epäonnistunut teos saa itselleen uniikin konkreettisen ideaalin epäonnistuneena teoksena. Jos teos puolestaan onnistuu, kytkee se suunnitelman puhtaan ideaalin fyysiseen teokseen ja siten muuttaen sen konkreettiseksi ideaaliksi, jolla on fyysinen olemisen muoto. Jos jossain vaiheessa tuo teos kuitenkin tuhoutuu, muuttuu ideaali konkreettisesta takaisin puhtaaksi ideaaliksi. Kun teoksen idea lopulta unohtuu tai henkilöitä, jotka sen muistaisivat, ei enää ole häviää idea kokonaisuudessaan. Tätä voidaan kutsua idean kuolemaksi. Tämä pätee aivan kaikkiin ideoihin aina tauluista ihmisiin asti. Mutta ideat voivat jälleen syntyä, jos ne jostain syystä löytävät henkilön, joka pystyy ne jälleen luomaan ja siten ne aloittavat tämän prosessin uudelleen. Tällainen tilanne voisi syntyä vaikkapa, jos onnistuu löytämään valokuvan teoksesta, jota kukaan ei enää muista.

5 TEOKSET

Nyt kun olen avannut hieman ajatteluni teosteni takana, pääsemme lopultakin käsittelemään niitä itsessään. Teossarja on tarkoitettu toimivaksi siten, että se etenee siinä järjestyksessä, missä olen pohdintanikin esittänyt. Liukuen teoksesta toiseen teossarja pyrkii muodostamaan yhtenäisen kokonaisuuden käsitellen yhtä aihetta aina omassa teoksessaan. Teoksissa on pyritty ilmentämään niin yllä mainittuja ideoita, niiden suhdetta toisiinsa kuin tunteellista taustaa, joka minun näkökulmastani niissä on.

Teokset on pyritty nimeämään siten, että nimet toimivat yhtenä pidempänä lauseena muodostaen yhtenäisen kuvan koko teossarjasta. Mutta ne toimivat myös erillään toisistaan kuvaten jokaisen teoksen yksittäistä ideaa. Yleensä nimetessäni teoksiani pyrin välttämään taustalla olevan idean paljastamista ja

siksi teenkin nimistä hieman esoteerisia. Nimien tarkoitus onkin samaan aikaan olla hellästi ajatuksia ohjaavia sekä tunteellisesti latautuneita.

5.1 Ensimmäinen teos

Ensimmäinen teos on puulevylle tehty öljyväri teos kooltaan 60 x 80 cm. Teoksen nimi on In In primordial night tai suomeksi Ikiaikaisuuden yössä. Se edustaa fyysisyyttä tässä teoskokonaisuudessa. Nimen pyrkimys on kuvata ihmistä fyysisyyden keskellä. Sana ikiaikainen yö viittaa yötaivaan syvään mustaan, jonka äärellä nimessä ollaan. Sen kautta olen pyrkinyt antamaan työlle jokseenkin synkähkön, mutta rauhallisen tunnelatauksen.

Teoksen alaoikeaan on sijoitettu tiimalasi ja kuutio. Tiimalasi symboloi luonnollisesti aikaa eikä sillä ole varjoa. Varjot tässä teos sarjassa viittaavat symbolin luonteeseen suhteessa sen fyysisyyteen. Kuutio taas puolestaan viittaa fyysisyyteen sekä etenkin tilaan ja sillä on varjo. Teoksen vasemmassa laidassa jalustalla on pääkallo, joka edustaa ihmisyyden fyysistä olemusta ja keuhollisuutta. Sitä ei suoranaisesti ole tarkoitettu siis pelkästään kuoleman

symboliksi, jollaisena se olisi helppo ilman laajempaa konseptia ymmärtää. Teoksen tausta on tumman musta, joka edustaa nimessä mainittua ikaikaisuuden yötä. Sen tarkoitus on luoda hieman ahdistava tai pelottava ilmapiiri teokseen. Aivan vasemmalla on ovi, jonka kynnyksen jälkeen ympäristö vaihtuu. Ovesta sisään teokseen katsoo myös silmä, joka symboloi tietoisuutta, joka havainnoi fyysisyyden luonnetta. Ovi taas puolestaan symboloi rajapintaa fyysisyyden ja tahdon tai sielun välillä.

Omasta mielestäni teos on sarjansa heikoin. Sen värienkäyttö oli mielestäni jokseenkin epäonnistunutta. Harmaa lattia oli mielestäni huono värivalinta ja, vaikka olenkin suhteellisen tyytyväinen seinien väriin niin, näin jälkepäin ajateltuna parempia vaihtoehtoja kokonaisuuden kannalta olisivat olleet erilaiset vihreän, turkoosin ja sinisen värit. Mutta teos ei kuitenkaan mielestäni ole missään nimessä epäonnistunut ja mielestäni se saikin hyvin napattua tunnelman, jota hain teokseeni, myös ideaan olen tyytyväinen. Se tulee esiin teoksesta suhteellisen hyvin ja toimii suhteessa muihin sarjan teoksiin. Ainut varjopuoli teoksen symboliikassa on sen helppo yhdistäminen vanitas teemaan tiimalaiseineen ja pääkalloineen.

5.2 Toinen teos

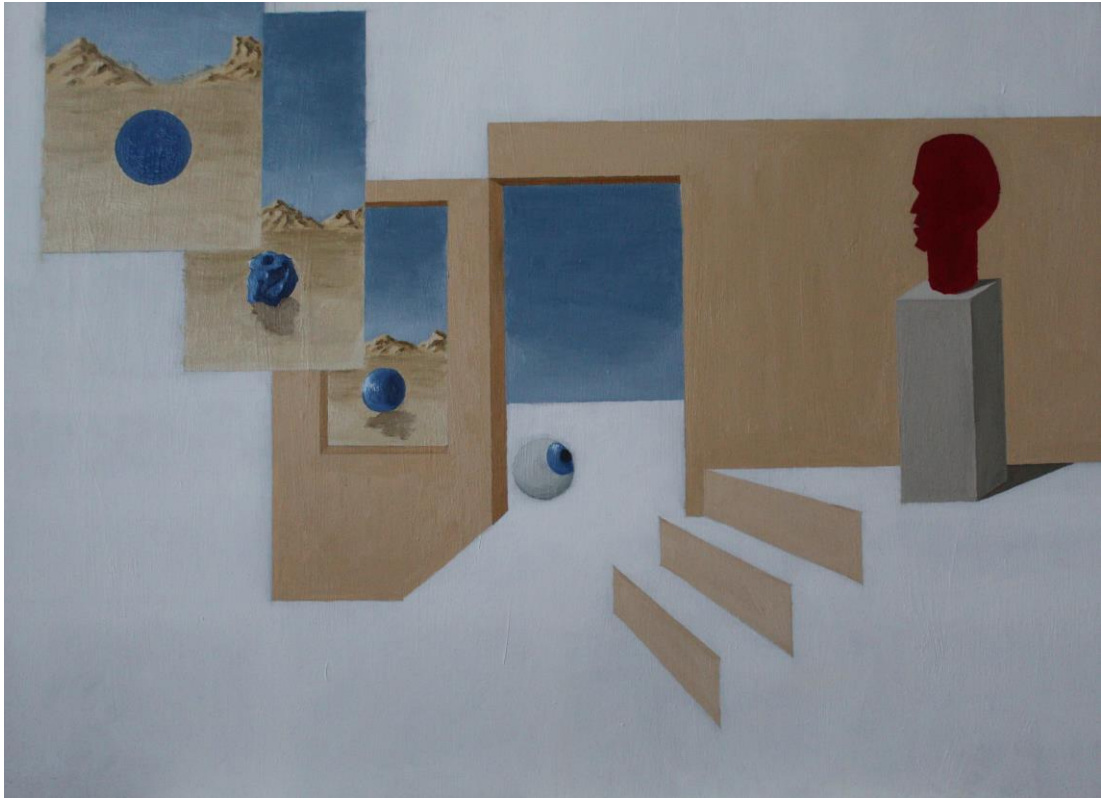

Toinen teos on öljyvärityö toteutettuna kankaalle, sen koko on 88 x 150 cm. Teos on nimeltään *Beauty of the world stands witness to eternity*, suomeksi nimi olisi *Maailman kauneus*. Teos edustaa tahdon ideaa ja on teossarjan pääteos. Teoksen nimi pyrkii tuomaan esiin ideaa sielun kauneudesta muuten kylmässä fyysisessä maailmassa. Nimi pyrkii myös antamaan teokselle positiivisen näkökulman varsinkin suhteessa ensimmäiseen teokseen.

Teoksen vasemmassa laidassa oviaukosta näkyy pääkallo, joka katsoo sisälle muuhun teokseen. Ovi muuttaa myös maiseman ensimmäisen teoksen kaltaiseksi. Tämä ovi kuvastaa rajaa fyysisyyden ja hengen välillä. Poiketen ensimmäisestä teoksesta pääkallo ei kuitenkaan ole enää jalustalla, mutta sen symbolismi on edelleen sama. Ovesta vielä hiukan oikealla teoksen alanurkassa on jalusta, jonka päällä on liekki, jolla ei ole varjoa. Liekki edustaa tahtoa tai sielua riippuen, miten sen haluaa kukin nimetä. Liekki on valittu tahdon symboliksi ajatuksen pohjalta, jossa sielu on maailman valo ja kauneus, johon myös teoksen nimessä viitataan. Keskipaikkeilla on toinen ovi, josta näkyy tasaisen valkoinen maisema ja oviaukossa on kaksiulotteinen tasaisen punainen siluetti henkilön päästä. Tämä ovi kuvastaa tahdon ja ideaalin välistä rajaa. Siluetti taas puolestaan kuvaa minuuden konseptia. Viimeisenä symbolina on oikeassa laidassa oleva pysti, jonka päällä on silmä, joka katsoo ulos teoksesta kohti teoksen katsojaa. Se edustaa tietoisuutta ja katsomalla teoksesta ulos kohti teoksen katsojaa se pyrkii ilmaisemaan ideaa tietoisuuden synnystä. Teos on tehty huomattavasti värikkäämmäksi ja iloisen oloiseksi verrattuna muihin teoksiin. Tämä on tehty tietoisesti ja sillä yritän viestiä aiheen kauneudesta sekä hengellisyydestä.

Kokonaisuutena teos on mielestäni yksi parhaimmistani ja olenkin siihen varsin tyytyväinen. Se onnistuu edustamaan ideaansa hyvin niin symbolien osalta kuin myös värien saralla. Omaan mielipiteeseeni teoksesta vaikuttaa varmasti myös teeman mielekkyys ja sen relevantti asema uudemmissa pohdinnoisani. Jos teoksesta olisi pakko jotain moitittavaa löytää, voisi se olla kokonaisuutena monimutkaisempi varsinkin erinäisten arkkitehtuurillisten elementtien osalta. Mutta siitä huolimatta pidän tästä teoksesta siinä määrin, etten ihan helpolla siitä ole luopumassa.

5.3 Kolmas teos

Kolmas ja viimeinen teos tässä sarjassa on puulevyllä tehty öljymaalauk kooltaan 60 x 80 cm. Teos on nimeltään Giving Form to all tai suomeksi Antaen muodon kaikelle. Nimi viittaa ideoiden kykyyn muovata maailmaa ja antaa sille muoto sekä tarkoitus.

Teoksen oikeassa laidassa pystillä oleva kaksiuuloitteinen tasavärinen siluetti ihmisen päästä edustaa samaa kuin sarjan aikaisemmassa teoksessa eli minuuden ideaa. Keskellä teosta olevasta oviaukosta silmä katsoo sisälle kohti pystillä olevaa päätä. silmä symboloi tietoisuutta, joka havainnoi minuuden ideaa. Ovi kokonaisuutena taas edustaa rajaa ideaalin ja tahdon välillä. Teoksen vasemmalla puoliskolla on yksi ikkuna ja kaksi muuta näkymää, ne edustavat ideaalien eri muotoja ja muutosta. Vasemmalta oikealle luettaessa ensimmäisessä näkymässä on sininen siluetti pallosta, jolla ei ole varjoa. Se edustaa puhdasta ideaalia. Sen viereisessä näkymässä on sininen epäsäännöllisen muotoinen möhkäle, jolla taas puolestaan on varjo. Se edustaa ideaalia, jolla on myös fyysinen olemassaolon muoto. Viimeisenä ikkunasta näkyy sininen pallo, jolla on myös varjo. Se kuvastaa puhtaan fyysistä muotoa ilman

mitään ideaalia. Ikkunan tarkoitus on erottaa se muista näkymistä ja antaa tulkinnalle lisää materiaalia.

Tämä teos on mielestäni varsin onnistunut. Sen sommitelma sekä värit ovat mielestäni onnistuneet ja se eroaa selkeästi sarjan muista töistä. Se olikin hieman testiluontoinen ja yritinkin siinä testata abstraktien elementtien yhdistämistä tyyliini. Tällä yritin myös tuoda esille aiheen abstraktia luonnetta. Teos olisi kuitenkin voinut olla jokseenkin monimutkaisempi ja käyttää voimakkaammin abstrakteja elementtejä. Mutta muuten työ on mielestäni varsin onnistunut.

LÄHTEET

Dali, S. (1931). The Persistence of Memory [maalaus]. The Museum of Modern Art, New York, NY, United States. <https://www.moma.org/collection/works/79018>

Escher, M. Cornelis. (1953). Relativity [litografia]. The Museum of Modern Art, New York, NY, United States. <https://www.moma.org/collection/works/61398>

Holmberg, P. & Kokkonen, L. (2014). Taiteen rooli yhteiskunnassa. Teoksessa S. Mononen (toim.). Alaston totuus taiteesta (s.12–15). Into kustannus Oy.

Kiasma.(n.d.). Nykytaiteen sanasto. Haettu 22.9.2024 osoitteesta <https://kiasma.fi/nykytaiteen-sanasto/>

Väisänen, L. (2017). Kuvan tuhat sanaa. Kirjapaja.

Väisänen, L. (2015). Mitä symbolit kertovat (toinen painos). Kirjapaja.